

Програма «Власна справа»: нові можливості для підприємців з 2026 року

Кабінет Міністрів України ухвалив рішення про розширення наймасовішої грантової програми підтримки підприємців – «Власна справа», що реалізується в межах політики «Зроблено в Україні».

«Із 2026 року розширюємо можливості програми. Збільшуємо розміри грантів і відкриваємо більше шансів для українців, які хочуть започаткувати або розвинути власний бізнес. Ми підтримуємо тих, хто створює робочі місця і розвиває бізнес навіть під час війни», – зазначила Прем'єр-міністр України Юлія Свириденко.

Нові розміри грантів

- до 100 тис. грн – без створення робочих місць;
- до 200 тис. грн – за одне створене робоче місце;
- до 350 тис. грн – за два створені робочі місця.

Додаткові можливості

- Молодь віком 18–25 років зможе отримати до 200 тис. грн на старт бізнесу;
- Підприємці, які успішно реалізували попередній грант, зможуть отримати додатковий мікрогрант;
- Ветерани та члени їхніх родин – відтепер також батьки та дорослі діти можуть подати заявку;
- Сім'ї загиблих Захисників України матимуть право на

грант до 1 млн грн за умови створення нових робочих місць.

Практика «Вікторії»

Фахівці Компанії «Вікторія» мають практичний досвід супроводу отримання грантів, реалізації проєктів та проходження перевірок з питань їх використання.

Ми допомагаємо підготувати документи, узгодити бізнес-плани та захистити результати під час контролюючих перевірок.

Форма швидкого зв'язку :

Ваше ім'я (обов'язково)	
Ваш email (обов'язково)	
Ваш номер телефону (обов'язково)	
Ваше повідомлення	
	Відправити

Компанія Вікторія

Постійне місце проживання: про що йдеться в Податковому кодексі

Податковий кодекс України (ст. 14 «Резиденти») сам по собі не дає детального визначення **«постійного місця проживання»**, але використовує цей критерій при визначенні податкової резидентності. Зокрема, п. 14.1.213 п. 14.1 ст. 14 ПКУ

встановлює, що **резидентом України є фізична особа, яка має місце проживання в Україні**. Якщо ж людина має місце проживання і в Україні, і в іншій державі, то вона вважається резидентом, тільки якщо **«має місце постійного проживання в Україні»**.

Термін «постійне місце проживання» у ПКУ прямо не визначений, але для податкових цілей його тлумачать на підставі інших законодавчих норм. Зокрема, **стаття 4 Митного кодексу України** (4495-VI від 13.03.2012) дає таке офіційне визначення:

«постійне місце проживання – місце проживання на території будь-якої держави не менше одного року громадянина, який не має постійного місця проживання на території інших держав і має намір проживати на території цієї держави протягом будь-якого строку, не обмежуючи таке проживання певною метою...».

Іншими словами, **постійним місцем проживання** вважається така житлова адреса (з реєстрацією чи фактичне проживання), де особа проживає принаймні 1 рік поспіль (без урахування тимчасових відряджень чи роботи за контрактом) і не має аналогічної реєстрації в іншій країні. Це визначення використовує ДПСУ при з'ясуванні резидентського статусу (див., наприклад, роз'яснення ДПС у Запоріжжі, що посилається на ст. 4 Митного кодексу).

Маємо тут також згадати п. 5.3 Податкового кодексу, за який інші терміни, що застосовуються у цьому Кодексі і не визначаються ним, використовуються у значенні, встановленому іншими законами.

Таким чином, **офіційне визначення «постійного місця проживання»** для податкових цілей запозичується з Митного кодексу і звучить як наведено вище. Сам же ПКУ керується цим поняттям при застосуванні критерію «місця проживання» (без наведення визначення) за пунктом 14.1.213 (зокрема, коли особа одночасно має житло в Україні та за кордоном).

❑ Маєте питання по темі? Замовте послугу супроводу: напишіть нам або телефонуйте – і ми допоможемо зробити все оптимально.

Отримати послугу

×

Надіслати запит

Для того, аби почати співпрацю з командою Victory Group – надішліть листа за допомогою контактної форми. Надаємо послуги відповідально та компетентно.

+38 (095) 595 77 77

Працюємо по всій території України

Компанія «Вікторія»

Ваш телефон

Ваш email

Ваш запит

Надіслати

Визначення податкового резидентства відповідно до пп 14.1.213. пункту 14.1 статті 14 Податкового кодексу України: пройдіть тест на відповідність

Визначення податкового резидентства (пп. 14.1.213 ПКУ)

Пояснення тут

Компанія Вікторія

Станьте постійним клієнтом – це лише перший крок. Далі працює система, яку ми вибудували для вас

Фінансовий моніторинг ФОП: загальні правила

Фінансовий моніторинг – це перевірка легальності фінансових операцій клієнтів банків і небанківських установ з метою запобігання відмиванню коштів, ухиленню від сплати податків, фінансуванню тероризму тощо. Банки зобов'язані проводити фінмоніторинг усіх клієнтів – як юридичних осіб, так і ФОП та фізичних осіб. Обов'язкові перевірки ініціюються насамперед коли платіж чи ряд платежів по сумі перевищує **400 000 грн** – при цьому банк уточнює джерело походження коштів і відповідність таких коштів звичайній діяльності клієнта. Але навіть дрібні операції можуть викликати запит – наприклад, неочікувані регулярні надходження, що не узгоджуються з попередніми даними про діяльність підприємця.

Коли банк може запросити документи

Банк може почати перевірку будь-якої операції або клієнта при сумнівних, з погляду банку, обставинах. Типові причини – великий разовий платіж, різке зростання оборотів, нетипова для ФОП діяльність або багато дрібних переказів від різних осіб. При цьому банк може запросити **підтверджуючі документи** про

походження грошей. Зазвичай це:

- **Договори, акти, інвойси, рахунки-фактури тощо** – усі укладені контракти (зокрема з акцептованими актами виконаних робіт чи наданих послуг) і рахунки-фактури (інвойси) на суми надходжень.
- **Податкові документи** – копії декларацій ФОП, квитанції про сплату Єдиного податку та ЄСВ, довідки про доходи (за потреби), відомості про суми доходів ДФ, довідки з ПФ про суми враховані для страхового стажу (ОК) тощо.
- **Банківські виписки** та платіжні доручення – виписки по рахунках, які покажуть рух коштів, в т.ч. в інших банках.
- **Інші документи** – документи про продаж чи оренду майна, довідки про зарплату, спадщину, виграші, подарунки тощо. Наприклад, продаючи товар чи орендуючи приміщення, ФОП має надати відповідний договір чи квитанцію.
- **Власне деталізоване пояснення** ФОП щодо характеру діяльності та причини нетипових операцій по рахунках тощо.

Надані документи мають бути належними, достатніми, щоб обґрунтовувати спірну транзакцію чи ряд фінансових операцій. Банк також може попросити додаткові пояснення економічної суті операцій та джерел / походження отриманих коштів.

Як підготуватись заздалегідь

Щоб мінімізувати ризик проблем з банком, слід заздалегідь упорядкувати документи і звітність. Рекомендується:

- **Оновити інформацію в банку** – переконатися, що в клієнтській анкеті зазначені актуальні дані: група платника ЄП, КВЕДи, контакти, паспортні дані, коректні планові обороти тощо.

- **Підготувати бізнес-презентацію** – коротко пояснити банку, як ви заробляєте, які товари чи послуги продаєте, показати приклади діяльності (сайт, соцмережі, рекламні оголошення).
- **Ведіть «чисту» бухгалтерію** – усі доходи та витрати фіксуйте вчасно. Для ФОП це означає укладати письмові договори з контрагентами і видавати акти/рахунки-фактури на кожну операцію.
- **Зберігайте підтвердження сплат** – квитанції про єдиний податок, ЄСВ, копії податкових декларацій чи виписки з РРО. Ці документи доводять, що ви платите податки згідно із заявленим доходом.
- **Консультуйтеся з фахівцями** – за потреби залучіть бухгалтера чи адвоката. Експерт допоможе систематизувати документи та підготувати пояснення діяльності.

Дії, що викликають підозру

Банки звертають увагу на будь-які незвичні або непослідовні дії. Наприклад:

- **Операції поза бізнес-напрямом.** Якщо ваші надходження не відповідають КВЕДам ФОП (наприклад, айтишник отримує оплату «за товарні поставки») – це тривожний сигнал.
- **Різке зростання оборотів.** Неочікуваний стрибок доходів привертає увагу. Так само разові великі платежі чи велика кількість дрібних транзакцій від різних осіб викликають сумніви (банк може розцінити як можливу схему відмивання чи участі в дроп-операціях).
- **Часті платежі із призначенням «повернення боргу».** Якщо ФОП регулярно приймає кошти із таким призначенням, банк може оцінити це як протиправні фінансові операції або співучасть в подібних операціях.

- **Змішування фінансів бізнесу й особистих.** Використання особистого рахунку для переказів або регулярні надходження «з кишені» клієнта на рахунок ФОП банк трактуватиме як змішування коштів. Це також підвищує пильність моніторингу. Як і окрема увага податківців.
- **Суперечлива поведінка клієнта.** Невміння пояснити суті бізнесу чи плутаність у відповідях (незнання власних КВЕД, нервовість, агресія) трактують як спробу приховати інформацію. Інколи навіть помилка – використання шаблону відповіді, що не відповідає суті діяльності ФОПа може мати наслідком припинення ділових відносин. Відмова надати документи або надання підозрілих документів зазвичай призводить до блокування рахунку.

Оформлення договорів, рахунків і призначення платежу

Правильне документування операцій знижує ризик запитів банку. Радимо:

- **Укладати письмові договори** – у договорі вказуйте предмет угоди, ціну, валюту, строки виконання та реквізити сторін. Наприклад, для зовнішньоекономічної діяльності обов'язковий валютний контракт, чітке вказання валюти та умов поставки.
- **Надсилати рахунки (інвойси)** – на кожен продаж товару чи послуги виписуйте акт виконаних робіт та/або рахунок-фактуру. Ці документи є основним підтвердженням законності надходжень. Так, і їх варто зберігати як для ДПС, так і для Фінмону.
- **Точно прописувати призначення платежу.** У призначенні має бути конкретика. Наприклад, «оплата за консультаційні послуги за договором №...», а не абстрактні фрази. Чітке формулювання допомагає банку пов'язати платіж з

укладеним договором.

- **Уникати ризикових формулювань.** Зазначення у призначенні платежу слів на кшталт «bitcoin», «ETH», «обмін криптовалюти» майже гарантовано викличе червоний прапорець і навіть блокування. Також ігноруйте жаргонні записи. Краще використовуйте офіційні терміни та пояснення за договором.

Рекомендації для безпечної діяльності

Щоб не мати проблем із банком, дійте прозоро та послідовно:

- **Діяльність за КВЕД.** Здійснюйте лише ті операції, що відповідають вашому зареєстрованому профілю. Якщо займаєтеся торгівлею – отримуйте оплату за товари; для послуг – за послуги згідно з договорами.
- **Стабільність оборотів.** Намагайтеся триматися прогнозованих обсягів доходів. Раптові стрибки і падіння «світять» перевіркою.
- **Чітка бухгалтерія.** Ведіть облік доходів/витрат або використовуйте сервіс бухгалтерії. Операції повинні бути підкріплені документами, інакше банк може сумніватися в їх реальності.
- **Своєчасна сплата податків.** Платіть єдиний податок та ЄСВ вчасно, подавайте декларації. Регулярна і легальна сплата податків є знаком прозорості бізнесу. Банки перевіряють, чи відповідають доходи ФОП даним податкової.
- **Відкритість до спілкування з банком.** Якщо плануєте нетипову операцію (наприклад, значну суму чи новий вид діяльності), заздалегідь поінформуйте свого менеджера

або службу підтримки. Можна уточнити, які документи підготувати. Прозора комунікація знижує ризик непорозумінь.

Що робити, якщо рахунок заблоковано

Якщо банк обмежив проведення операцій, дійте оперативно і з документами:

- **Зв'яжіться з банком** – дізнайтеся точну причину блокування та запитайте, які документи потрібні. Це перший крок після отримання повідомлення про фінмоніторинг.
- **Надайте всі запитані документи** – у відповідь від банку надійде перелік. Зазвичай просять договори з актами, рахунки-фактури, виписки по рахунках, податкову звітність ФОП, пояснення економічної суті операцій та документи про походження коштів (особливо якщо операція пов'язана з особистими грошима).
- **Пояснення операцій** – до кожної сумнівної транзакції підготуйте письмове пояснення, яке чітко обґрунтує, звідки кошти й за що вони сплачені. Відповіді повинні бути логічними та підтвердженими документами.
- **Співпрацюйте з банком** – якщо потрібні додаткові дані або уточнення, швидко реагуйте на запити. Вчасність і повнота інформації прискорюють розблокування.
- **Консультація з юристом** – якщо банк відмовляється розблокувати рахунок або причини незрозумілі, зверніться до фахівця з банківського права. Юрист допоможе оскаржити рішення чи захистити ваші інтереси.
- **Не затримуйте відповідь** до граничних строків. Адже така поведінка вказує на проблеми з обґрунтуванням.
- **Будьте помірно надлишковими** у спілкуванні з банком. Не

надавайте тих документів, котрі можуть надати додаткові підстави для сумнівів або для нової перевірки.

Суворе дотримання цих правил та наявність усіх документів допоможе пройти фінмоніторинг успішно. Головне – бути відкритим та зрозумілим для банку, підкріплюючи кожну операцію документально.

Компанія «Вікторія» надає послуги підготовки та супроводу проходження фінансового моніторингу для ФОП та юридичних осіб. Ми допомагаємо правильно оформити документи, підготувати пояснення для банку, усунути ризики блокування рахунків і вибудувати прозору систему фінансових операцій відповідно до вимог законодавства та банківського контролю.

Для отримання додаткової інформації звертайтеся за формою:

Ваше ім'я (обов'язково)

Ваш email (обов'язково)

Ваш номер телефону (обов'язково)

Ваше повідомлення

Відправити

Діяльність мобілізованих

ФОПів під час служби

За ч. 3 ст. 39 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» державна реєстрація підприємницької діяльності громадян, призваних на строкову службу або мобілізованих, **не припиняється**. Тобто мобілізований ФОП формально залишається зареєстрованим. Податкова служба наголошує: припиняти діяльність не потрібно – ФОП самостійно може закрити ФОП за бажанням. Експерти вказують, що саме ця норма фактично **дозволяє продовжувати ведення бізнесу** мобілізованим особам (за відсутності активної підприємницької діяльності за них не нараховуються податки). Водночас зауважено, що деякі «військові посадові особи» (штатні посадовці ЗСУ з адміністративно-господарськими функціями) за законом **не мають права займатися підприємництвом** (згідно із Законом про запобігання корупції). Це створює юридичну колізію: формально мобілізований ФОП може вести бізнес, але якщо підпадає під статус «посадової особи», за протизаконне продовження діяльності передбачено **адміністративну відповідальність**. За ч. 1 ст. 172-4 КУпАП порушення обмежень тягне штраф **300–500** н.м.д.г. (~5100–8500 грн) з конфіскацією отриманого доходу. Тобто існує ризик вибіркового тлумачення і притягнення до штрафу, особливо якщо контролюючі органи вважатимуть ФОП «військовим посадовцем».

Нормативне регулювання

- **Закон «Про військовий обов'язок і військову службу» (ст. 39 ч. 3)** – закріплює, що реєстрація ФОП мобілізованих громадян не припиняється і за умови «невведення бізнесу» податки за них не нараховуються.
- **Податковий кодекс (перехідні положення)** – пункт 25 підрозд. 10 розд. XX ПКУ (в редакції Закону № 4505-IX від 18.06.2025) звільняє самозайнятих мобілізованих (ФОП, незалежних фахівців) від обов'язку нарахування,

сплати та подання звітності з ПДФО, єдиного податку і військового збору на весь період служби. Крім того, відповідний пункт РСУ передбачає автоматичне відрахування таких ФОП з реєстрів неплатників та поновлення їх у разі виключення.

- **ЗУ «Про збір та облік ЄСВ» (прикінцеві положення)** – передбачає звільнення мобілізованих ФОП від ЄСВ (за себе) на період служби, якщо їх дані є у Реєстрі призовників.
- **Кодекс України про адміністративні правопорушення (ст. 172-4)** – встановлює штрафи за порушення обмежень щодо сумісництва та зайняття підприємництвом військовими посадовцями.

Пільги та звільнення для мобілізованих ФОП

Мобілізовані приватні підприємці на період служби **звільняються** від сплати ключових податків та зборів. Згідно із внесеними змінами до ПКУ, мобілізовані ФОП (із або без працівників) **автоматично звільняються** від обов'язку нараховувати, сплачувати та звітувати:

- **ПДФО (податок на доходи фізосіб);**
- **Єдиного податку (спрощена система);**
- **Військового збору;**
- **ЄСВ (єдиного соціального внеску) за себе, якщо ФОП не має найманих працівників.**

Звільнення діє з першого дня місяця призову/укладання контракту (але не раніше 24.02.2022) до дати демобілізації. Податок на прибуток не стосується, бо ФОП-єдинник не є платником цього податку.

За звільненням податків та ЄСВ **не потрібно окремо платити аванси**: податкова служба не нараховує щомісячних авансових платежів з єдиного податку і військового збору на період мобілізації. Якщо такі суми уже було нараховано – вони скасовуються. У разі, коли мобілізованого ФОПа було виключено з реєстру платників єдиного податку через несплату під час служби, його поновлять автоматично.

Мобілізовані ФОП також звільняються від подання податкової звітності на період служби. Звіти з ПДФО, єдиного податку і ЄСВ можна подати протягом **150 днів** після демобілізації без штрафів і пені. Навіть якщо виникли порушення строків платіжок чи звітності до початку служби, штрафи скасовуються за умови подання у відведені строки після демобілізації (звітність – до 150 днів, сплата ЄСВ – до 180 днів).

Працівники ФОПа. Якщо мобілізований ФОП має найманих працівників, він **не зобов'язаний звільняти їх**: підприємство може працювати далі. ФОП може уповноважити іншу особу виплачувати зарплату і утримувати ПДФО, ВЗ та ЄСВ із працівників. У такому разі нарахований ЄСВ сплачують працівникам уповноваженою особою, а сам ФОП повинен погасити цю суму протягом **180 днів після демобілізації** без штрафів.

Необхідні документи для оформлення пільг

Щоб скористатися звільненнями, мобілізованому ФОП потрібно **звернутися до ДПС** (за місцем реєстрації або через Електронний кабінет). Якщо інформація про мобілізацію вже надходить через Державний реєстр призовників, додаткова заява може бути не потрібна. Якщо ж таких даних немає, ФОП подає до податкової **заяву про звільнення від нарахування/сплати податків** з відповідними довідками. Зокрема, у заяві додають копію **військового квитка, мобілізаційного наказу, контракту** чи іншого офіційного документа, що підтверджує факт мобілізації або проходження військової служби. Довідкою може бути також

витяг з наказу комісії чи довідка з військкомату. Простіше подати всю необхідну інформацію одразу (заяву та копії документів) протягом 10 днів після демобілізації, хоча звільнення поширюється на весь час служби. При цьому у ДПС працюють “гарячі лінії” для консультацій мобілізованих ФОПів.

Обмеження та ризики при продовженні діяльності

Навіть маючи нормативну можливість, ФОП має виконувати певні вимоги під час мобілізації. Зокрема, **не можна одночасно самотійно виконувати військові обов’язки та керувати бізнесом**. Усі обов’язки керівника (підготовка і підписання фінзвітності, виплата зарплат, підписання угод тощо) слід делегувати довірчій особі. ПДФО, ВЗ і ЄСВ з виплат працівникам у цей час утримує та нараховує уповноважений представник, а мобілізований ФОП сплатить ці суми пізніше без штрафів.

Основні **ризики** – насамперед юридичні. Як уже зазначалося, закон «Про військовий обов’язок» не забороняє ведення бізнесу мобілізованим. Але закон «Про запобігання корупції» та Кодекс про адмінпорушення містять положення про заборону зайняття підприємницькою діяльністю саме для **військових посадових осіб**. У випадку, якщо мобілізованого ФОПа визнають таким посадовцем (що не однозначно визначено в законодавстві), його діяльність може бути кваліфікована як правопорушення. За статтею 172-4 КУпАП накладають штраф від 300 до 500 н.м.д.г. (тобто 5100–8500 грн) з конфіскацією доходу від підприємництва. Тож існує ризик **вибіркового тлумачення** або фіскальних претензій, якщо контролюючі органи вирішать перевірити законність продовження діяльності.

Нарешті, продовження бізнесу під час служби не звільняє ФОПа від відповідальності за договірні зобов’язання або інші обов’язки ФОПа. Він залишається матеріально відповідальним за виконання взятих на себе зобов’язань і може за бажанням

ліквідувати ФОП, але це не знімає боргів чи інших юридичних наслідків діяльності.

Висновок: законодавство наразі **дозволяє** мобілізованим підприємцям залишатись зареєстрованими та навіть передавати управління бізнесом довіреній особі, при цьому їм надаються значні податкові пільги. Водночас існують умови та ризики: потрібно подавати документи для оформлення пільг, а також враховувати обмеження щодо військових посадових осіб. Усі дії мають бути узгоджені з ДПС і військовим керівництвом, щоб уникнути проблем із законом.

□ Маєте схожий випадок або сумніви щодо власних дій?

Команда **“Вікторія”** готова надати оперативну, істотну інформацію – професійно, ґрунтовно, до результату.

Заповніть форму зворотного зв'язку для швидкого зв'язку.
Збережіть свої нерви, здоров'я, час та кошти.

Ваше ім'я (обов'язково)

Ваш email (обов'язково)

Ваш номер телефону (обов'язково)

Ваше повідомлення

Наші контакти:

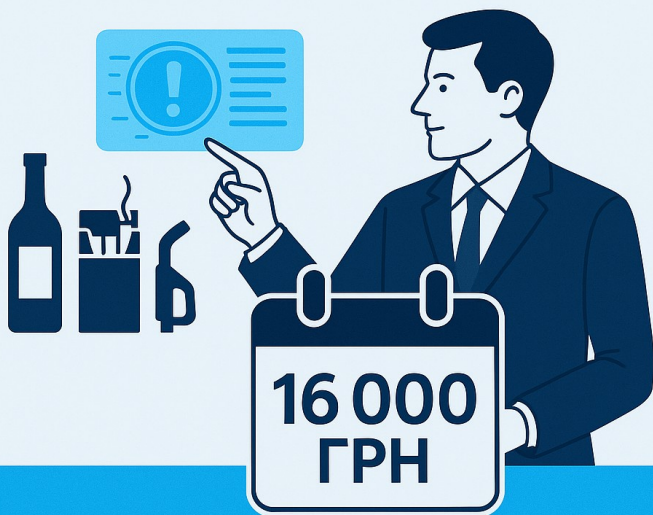
Номери телефонів: +38(050)-404-87-30; +38(098)-793-77-77,
електронна пошта: office@vg.ua

Група Компаній Вікторія

Середня зарплата для ліцензії на підакцизні товари: нові вимоги (Закон № 4536-IX)

З 1 жовтня 2025 року набули чинності зміни до законодавства, які встановлюють мінімальний рівень середньої зарплати як обов'язкову умову для отримання та збереження ліцензій на роздрібну торгівлю підакцизними товарами (алкоголь, тютюн, рідини для е-сигарет, пальне). Ці вимоги введено Законом України № 4536-IX від 16.07.2025, що оновив норми Закону № 3817-IX («Про державне регулювання ... обігу спирту, алкогольних напоїв, тютюнових виробів...») – зокрема, доповнено статтю 42 цього закону частинами 13 та 14 з новими умовами ліцензування. Нижче наведено практичні роз'яснення щодо розрахунку середньої зарплати, встановлених мінімальних меж та періоду контролю, з посиланнями на офіційні джерела.

**для торговців
алкоголем і тютюном:
нові вимоги
з 1 жовтня 2025 року**

**Мінімальний
рівень
середньої
зарплати для
ліцензіатів**

Підприємства з найманими працівниками. Суб'єкт господарювання, який має ліцензію на роздрібну торгівлю алкогольними напоями, тютюновими виробами, рідинами для електронних сигарет чи пальним, **повинен забезпечити середню щомісячну заробітну плату** (по всьому підприємству) **не нижче визначеного мінімуму**. Величина мінімуму прив'язана до розміру мінімальної заробітної плати (МЗП), встановленої законом на 1 січня відповідного року. **На 2025 рік** мінімальна зарплата становить 8000 грн, тому граничні показники такі: **16 000 грн** (дві МЗП) або **12 000 грн** (1,5 МЗП). Конкретно закон визначає дві ситуації:

- **Не менше 1,5 × МЗП** – якщо *всі* торговельні об'єкти ліцензіата **знаходяться поза межами** обласних центрів (та м. Києва, Севастополя) **на відстані понад 50 км**, і площа кожної торговельної зали **не перевищує 500 м²**. (Ця норма підтримує менші магазини в сільській місцевості: для них мінімальна середня зарплата в 2025 році – **12 000 грн**).
- **Не менше 2 × МЗП** – для **всіх інших** суб'єктів, чиї місця торгівлі **не відповідають** вказаним вище умовам (тобто великі магазини або розташовані в містах). Для них у 2025 році середня зарплата має бути не менше **16 000 грн**.

Фізичні особи – підприємці без найманих працівників. Якщо ліцензію оформлено на ФОП, який працює самостійно, встановлено аналогічну вимогу до **розміру його загального місячного оподаткованого доходу**. Він теж має бути не меншим за зазначені межі (1,5 або 2 мінімальні зарплати, залежно від виконання умов про віддаленість і площу торгівлі). Тобто **прибуток ФОП за місяць** повинен сягати відповідно не менше ~12 тис. грн або 16 тис. грн у 2025 році, щоб підприємець міг отримати чи продовжувати чинність ліцензії на торгівлю підакцизними товарами.

Як обчислюється середня зарплата

Середня щомісячна заробітна плата для цілей ліцензування рахується **по підприємству в цілому**, а не лише по працівниках, що безпосередньо продають підакцизні товари. Тобто враховується загальна сума виплат усім найманим працівникам суб'єкта господарювання. Закон № 4536-IX прямо визначає алгоритм розрахунку, спираючись на дані податкової звітності з зарплати. Згідно з новими нормами, середню зарплату слід обчислювати таким чином:

1. **Сума виплат:** підсумувати **нараховану заробітну плату** за місяць *плюс* оплату перших 5 днів лікарняних за рахунок роботодавця *плюс* допомогу з тимчасової непрацездатності (оплачена за рахунок Фонду).
2. **Середнє значення:** отриману суму **поділити на кількість працівників** (застрахованих осіб), яким у цьому місяці нараховано зарплату. (Не враховуються особи, які отримували не зарплату, а грошове забезпечення – тобто військові, служби тощо, якщо такі є на підприємстві).

Іншими словами, контролюючі органи братимуть показники з **об'єднаної звітності** (податкового розрахунку) по ЄСВ та ПДФО. Зокрема, додаються рядки про нараховану зарплату і лікарняні, та діляться на кількість найманих осіб, зазначених у звіті. **Важливо:** окремі співробітники можуть отримувати і менше, і більше цієї суми – закон вимагає дотримання саме **середнього** показника по підприємству, а **не** обов'язково підвищувати зарплату кожному продавцю до 16 тис. грн. Таким чином, роботодавець має право довільно розподілити фонд оплати праці (підвищити оклади ключовим працівникам чи бонуси), аби тільки **середня** зарплата за місяць не впала нижче встановленого порогу.

Період контролю та перевірки

Вимога щодо мінімальної середньої зарплати **набуває чинності з 01.10.2025** – саме з цієї дати починається відлік контролюючими органами. Розрахунок показника здійснюється **за період від дня набрання чинності Законом № 4536-IX**, тобто починаючи з жовтня 2025 року. Практично це означає, що першим **звітним місяцем** для перевірки виконання нового критерію є **жовтень 2025**. Надалі кожен місяць діяльності ліцензіата повинен аналізуватися на відповідність середньої зарплати встановленому мінімуму.

Контроль і санкції. Додержання зарплатних вимог перевірятиме податкова служба під час планових чи позапланових перевірок. **Невиконання вимоги** про середню зарплату (або доходу ФОПа) розцінюється як порушення умов ліцензії. Якщо буде встановлено (та зафіксовано актом перевірки), що **протягом трьох повних календарних місяців поспіль** ліцензіат **не забезпечував потрібний рівень** середньої зарплати (або відповідно доходу ФОП) – **дію ліцензії буде припинено** (ліцензія анулюється). Три місяці відліковуються **підряд у період дії ліцензії**; наприклад, якщо середня зарплата була нижче встановленого мінімуму в жовтні, листопаді та грудні 2025, то контролюючий орган має підстави анулювати ліцензію.

Підприємцям слід врахувати, що **отримання нової ліцензії** відтепер також передбачає готовність дотримуватись цих критеріїв із самого початку діяльності. Хоч на етапі подання документів може прямо не вимагатися довідка про зарплату, **у перші місяці роботи** потрібно організувати оплату праці так, щоб виконати необхідний **середній рівень**. В іншому разі є ризик досить швидко втратити ліцензію через невідповідність новим вимогам.

Висновки для ліцензіатів

Закон № 4536-IX установив **новий фінансовий критерій** для роздрібних торговців алкоголем, тютюном та іншим підакцизним

товаром – обов'язковий мінімум середньої зарплати по підприємству. З 1 жовтня 2025 року бізнеси повинні підтримувати цей показник на рівні не нижче двократного розміру мінімальної зарплати (або 1,5×МЗП для невеликих точок поза межами великих міст). У разі порушення протягом 3 місяців поспіль ліцензію анулюють за рішенням податкового органу. Відтак, підприємцям у цій сфері варто переглянути фонд оплати праці: за необхідності підвищити оклади окремим співробітникам або виплачувати премії, щоб сумарно середня зарплата відповідала новим законодавчим вимогам.

□ Маєте схожий випадок або сумніви щодо власних дій?

Команда **“Вікторія”** готова надати оперативну, істотну інформацію – професійно, ґрунтовно, до результату.

Заповніть форму зворотного зв'язку для швидкого зв'язку.
Збережіть свої нерви, здоров'я, час та кошти.

Ваше ім'я (обов'язково)

Ваш email (обов'язково)

Ваш номер телефону (обов'язково)

Ваше повідомлення

Наші контакти:

Номери телефонів: +38(050)-404-87-30; +38(098)-793-77-77,
електронна пошта: office@vg.ua

Група Компаній Вікторія